

(191. 6.)

MEMORIE VAN ANTWOORD.

(Ingezonden 11 December 1915.)

De klacht over gebrek aan zuinigheid bij de uitoefening van het bedrijf der Landsdrukkerij schijnt den ondergeteekende niet gemotiveerd toe en wordt ook niet door de aangevoerde feiten gestaafd.

De prijs van het te bezigen papier wordt in rekening gebracht aan en komt derhalve ten laste van het Departement, waaronder de lastgevers tot het doen verrichten van drukwerk ressorteeren, en niet van het bovengemeld bedrijf.

Intusschen is nog onlangs de aandacht van de verschillende Ministers er op gevestigd, dat sommige duurdere papiersoorten zonder schade voor de administratiën zeer goed door minder kostbare vervangen zouden kunnen worden, die ook van deugdelijke samenstelling zijn. Daar zulks tot aanzienlijke besparing der algemeene uitgaven zou leiden, is gevraagd bij het doen van bestellingen daarop wel te willen letten.

Aan het doen verschijnen van de verschillende verslagen en rapporten onder een gelijk formaat zijn technische bezwaren verbonden. Dat de grootere bruikbaarheid door een uniform formaat zou worden gediend, valt te betwijfelen. Verwezen wordt naar hetgeen daarover in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der begrooting over 1915 is medegedeeld.

In den regel worden de ter Algemeene Landsdrukkerij gedrukte rapporten van rugtitels voorzien, tenzij de rapporten van zóó geringen omvang zijn, dat de smalle rug het plaatsen van een titel niet toelaat.

Volgens het reglement op de Algemeene Landsdrukkerij zijn de te 's Gravenhage gevestigde autoriteiten, colleges, administratiën en instellingen verplicht het benodigde drukwerk, uitgezonderd dat voor rechterlijke behandeling van strafzaken, door de genoemde inrichting te doen uitvoeren. Alleen wanneer het bedrijf niet bij machte is het werk binnen den verlangden tijd op te leveren of wanneer aan gestelde technische eischen niet kan worden voldaan, zijn de lastgevers bevoegd van eene particuliere drukkerij gebruik te maken. Omtrent de daarbij te doene keuze mist de ondergeteekende de bevoegdheid voorschriften te geven. Ten einde echter het gebruik maken van de particuliere industrie zooveel mogelijk te beperken, werden reeds vroeger de Ministers er opmerkzaam op gemaakt den opleveringstermijn niet te kort te stellen. Vaste regelen kunnen daarvoor bezwaarlijk worden gegeven.

De opbrengst van de voor het publiek verkrijgbaar gestelde

stukken komt niet ten goede van het Staatsbedrijf der Algemeene Landsdrukkerij, maar behoort volgens de Wet op de middelen onder de inkomsten tot dekking van de uitgaven begrepen onder de Algemeene Staatsbegrooting. De toch reeds geringe prijs zou echter zonder financieele schade niet lager gesteld kunnen worden.

De onderstelling, dat voor de zoogenaamde witte en gele stukken hetzelfde zetsel dienst doet, is minder juist. Alle voor de beide Kamers der Staten-Generaal bestemde stukken, dat zijn de witte, worden halfblad, de bijlagen van de *Handelingen*, dat zijn de gele, worden ter besparing van papier in twee kolommen gedrukt. Omzetting van het zetsel is daartoe noodig. Daardoor is het te verklaren, dat, als er vele Kamerstukken zijn, of zoolang omtrent de grootte van de oplaag der stukken onzekerheid bestaat, het afdrucken van de gele stukken eenige vertraging ondergaat. Dat de verzending der gele stukken eerst weken na het verschijnen der witte stukken zou plaats vinden, kan alleen doelen op den tijd, waarin de begrootingsstukken achtereen moeten worden afgedrukt, vóórdat aan de gele stukken kan worden begonnen. Zonder dat daarin evenwel eene bepaalde toezegging mag worden gezien, zal zooveel mogelijk met de gemaakte opmerking rekening worden gehouden.

Reeds meermalen is toegelicht, dat de toeslag van f 1 boven het maximumloon van f 17 per week, dat aan de gewone werklieden op betrekkelijk jeugdigen leeftijd is verzekerd, is ingesteld om den ijver niet te dooven, maar bij voortdurende plichtsbetrachting nog eene extra verhooging in uitzicht te stellen. Werd nu het maximum met f 1 verhoogd, dan zou men zeker aandringen om andermaal het uitzicht op eene verhooging na een zeker aantal jaren te openen, die opnieuw zou moeten dienen als een prikkel om den werklust niet te doen verflauwen.

Dat de loonregeling sedert 25 jaren onveranderd zou zijn gebleven berust op eene dwaling. Zij is eerst met 1 Januari 1904 ingevoerd en heeft voortdurende verbeteringen ondergaan, waarbij zooveel mogelijk met billijke aanspraken rekening is gehouden. Behalve dat het loon van f 17 thans 10 jaren eerder genoten wordt dan bij de invoering van de regeling het geval was, is het loon der loco-voormannen thans bepaald op f 18, stijgt dat der voormannen tot f 21, dat der eerstevoormannen tot f 24. Het weekloon der machinezetters, stereotypeurs en rotatiedrukkers kan klimmen tot f 21, dat van hunne loco-voormannen tot f 22 en van hunne voormannen tot f 24. Het weekloon van de in drie klassen verdeelde beambten klimt op tot respectievelijk f 18, f 21 en f 24. Verbeteringen zijn aangebracht in de uitbetaling van het overwerk, van het loon in geval van ziekte, in den arbeidsduur en in de verloven. Intusschen is bij de Commissie van Toezicht thans in onderzoek, in hoeverre de bestaande regeling opnieuw wijziging zou behoeven, terwijl een reglement op de ziekteverzuimen bij haar in bewerking is.

Over de instelling van een scheidsgerecht heeft de ondergeteekende zijne meening reeds uitgesproken aan het slot van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over de begrooting van 1914.

*De Minister van Staat,
Minister van Binnenlandsche Zaken,
CORT V. D. LINDEN.*

